

Ա

Արևսարձաճ, հողատուարածք, որ տրվել է Ա. վանքին – 51(58)
 Ազատակո ձոր (Ազատակի, Իգարակի ձոր), գյուղ, որ ազատվել է արգանքի հարկից – 414(938), 415
 Ազարակ, գյուղ, որտեղից քրաղաց է նվիրվում Ա. վանքին – 64(75), 65, 109, 390, 449
 Ազարակ, Ախալախի նախկին անվանումներից – 257, 258
 Ազարակ, հանդամաս – 373(813), 374, 390(851)
 Ազեղացի, բնակատեղի Արդի գյուղից արևելք – 272, 275, 481, 484
 Արան, գյուղատեղ – 422
 Արոսիկ, գյուղատեղ Դեղեղի ձախ ափին – 244, 250
 Արաշկերտ, քաղաք Արևմտյան Հայաստանում – 498
 Արավերդի, քաղաք Լոռիում – 19, 23, 27, 121, 122, 244, 262, 272, 430
 Արարես, Դեղեղի աջակողմյան վտակը – 355
 Ախալա, գյուղ և գետակ Լոռիում – 7, 11, 13, 234, 244, 251, 254, 257-262, 499
 Ախրյորփի, հայաբնակ գյուղ Վրաստանի Սաոնեուլի շրջանում – 263, 499
 Ական (ականհակաղնեցի), աճան Վերին Խաչենում – 485(1140), 486
 Ակին (Ակունք), գյուղ Լոռիում, որտեղից հող է նվիրվել Հ. վանքին – 201(380), 202
 Ակներ (Ակն), գյուղ Լոռիում – 121, 199(378), 200
 Ակուաձոր – 162(281)
 Ակունք, գյուղ, որտեղից հող է նվիրվել Հ. վանքին – 121, 202
 Ահնիձոր, գյուղ Լոռու մարզում – 420
 Աղեգի, մատուռ-սրբատեղի ճոճկան գյուղում – 8, 255
 Աղվանք – 9, 425
 Ամենափրկիչ խաչքար Ախալախի վանքում – 261(547)
 Ամենափրկիչ խաչքար Խնդում – 360, 396
 Ամենափրկիչ խաչքար Հ. վանքում – 132, 156, 180(334), 183, 190, 202, 249
 Ամենափրկիչ խաչքար Սարգ գյուղում – 395, 417(941), 418
 Ամենափրկիչ խաչքար Վեդի գետի ափում – 357
 Ամենափրկիչ (Գլխավոր, Կաթողիկե) եկեղեցի Ա. վանքում – 23-27, 29-38, 38(25), 45, 48(51), 66(80), 118, 125
 Ամենափրկիչ խաչքար Սատվածընկալ վանքում – 348
 Այրարատ նահանգ – 7, 319
 Այգեհատ (Իգահատ, Դանուշավան), գյուղ Լոռիում – 8, 161(280), 337, 339, 354
 Այգեհատ, գյուղ Լոռիում – 340
 Անագեթ, գյուղ, որ նվիրվել է Հ. վանքին – 248(499)
 Անապատ, եկեղեցի Հ. վանքում (Կուսանաց) – 124, 234, 235
 Անբերդ (Ամբերդ) – 153(272)
 Անգեղցի, մատուռ-սրբատեղի – 257
 Անդրկովկաս – 9
 Անի – 9, 25, 26, 28, 30, 82, 83, 101, 110(200), 113, 117, 122, 125, 136, 154, 156, 317, 359
 Անկիպճկի, տեղավայր, որտեղից քաղաք է նվիրվել Ա. Սատվածածին եկեղեցուն – 73(122)
 Անտառուտ, գյուղ Լոռիում – 425
 Աշոցք, գավառ պատմական Հայաստանում – 153(272), 432, 498, 499
 Աշտարակ, գյուղ և քաղաք Արագածոտնում – 96(161), 154, 180, 278, 317, 348
 Առաքաղան, մատուռներ Հաղբատ գյուղում – 124, 237, 248

Առաքյալ Ա. մատուռ – 318(590)
 Առաքելոց, վանք Տավուշում – 348
 Առինք (առինքեցի), գյուղ Կոտայքում – 57(64), 134, 177(327), 210, 217, 235, 331, 500
 Ասպինակ, գյուղ Քաջբերունիքում – 288
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Ախալախի վանքում – 259
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Արթիկում – 432
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Բարձրաքաղ վանքում (Սեփ եկեղեցի, Ա. Գրիգոր) – 358, 361, 363(803), 365, 366(806), 367(808), 368, 369, 371(811), 388, 398
 Աստվածածին Ա. եռախարկ տաճար եղվարդում – 68
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Խորակերտի վանքում – 283, 284, 289(582)
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Կաշյան բերդում – 246
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Կոթի գյուղում – 493(1159)
 Աստվածածին Ա. մատուռ Կողբ գյուղում – 479, 481
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Կուրթան գյուղում – 442
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Հ. վանքում (Չիգրաշեն) – 221(448), 248
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի (Խաթունաշեն) Հ. վանքում – 123, 177, 208, 250
 Աստվածածին Ա. մատուռ Հ. գյուղում – 237
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Հոռոմայրում – 282, 293(634), 317
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի ճոճկան գյուղում – 255
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Սշկավանքում – 458-460, 460(1065), 461(1066), (1067), 462(1070), 463(1071), (1072), 464(1073), 465(1077), 466, 467(1083), (1084), 468(1087), 471(1095), 472(1096), (1097), (1098), 473(1099), (1100), 476(1115), 477(1117), 478(1119)
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Նախատակի վանքում – 258(540)
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Ա. վանքում – 22-26, 28, 38(25), 39(26), (27), 41(31), 43(39), 45(44), 46(45), 50(57), 51(58), 52(59), 53(60), 54(61), 55(62), 56(63), 57(64), 58(65), 59(66), 61(71), 62(72), 63(73), (74), 64(75), 65(77), 68, 69, 71(115), 73(122), 76(127), 77(129), 78(130), 81(138), 84(142), (143), 85(144), 89(145), 87(146), 90(150), 91(151), (152), 92(153), 95(157), 96(159), (161), 99, 101, 102(177), 103, 104(183), 105(186), 110(201), 114(213), (214), 117(220), 118(223), 119(225), (226), 227, 273(574), 368
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Սվերդլով գյուղում (Ղորբանդավանք) – 450
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Ստեփանավանում – 432
 Աստվածածին Ա. եկեղեցի Վանաձորում – 292, 425, 426(971), (972), 427(973), (974), 429
 Ավարայր, դաշտավայր Տղմուտ գետի ափին – 197
 Արագածոտն, գավառ պատմական Հայաստանում – 62, 63, 67, 106, 110, 159, 200, 428
 Արատեսի վանք, Վայոց ձոր գավառում – 458
 Արարատյան դաշտ – 370
 Արարատյան թագավորություն – 7
 Արարատ լեռ – 442(1006)
 Արդվի, (արդեցի) գյուղ Լոռիում – 8, 321, 326, 330, 424
 Արծն, քաղաք Բարձր Հայքում – 138(248)
 Արծուբերդ, գյուղ Տաշիրք գավառում – 136(244)
 Արմանիս (Եղիտակ, Եղիտանք), հունաբնակ գյուղ Լոռիում – 434
 Արջովիտ, գյուղ Լոռիում – 8, 13
 Արջուտ, գյուղ Լոռիում – 422, 424

Արտագ, գավառ – 220
 Արցախ – 15, 16, 190, 269, 274, 425, 431
 Արևածագ, գյուղ Լոռվա մարզում (Նոր Ուզունլար, Լեռքին Ուզունլար, Ղաչաղան) – 336
 Աղատափ, գյուղ, որ նվիրվել է Ա. վանքին – 76(127)
 Ատարշին(Ատարշեն), գյուղ Ղազարի մոտ, որն ազատվել է աբգանից (ջրահարկ) – 390(850)
 Աքորի, գյուղ Լոռիում – 8, 46, 104, 272, 424, 440

Բ

Բաբաբան, Ղեբեղի վտակներից – 412
 Բազմայր, վանք Շիրակում – 424
 Բազու (Բաբու) – 15
 Բաղալի ժամ և այգի Արագածոտնի Ոսկեհատ գյուղի մոտ – 63(73)
 Բազենք, գյուղ, որ նվիրվել է Դ. վանքին – 246(499)
 Բազումի (եղնաշղթա – 424
 Բաղդատ – 156
 Բաղդամյան, ավան Արորիի շրջակայքում – 272
 Բանախ (Ատավածածին) Ա. եկեղեցի Յաղդան գյուղում – 446
 Բաշինջաղ, գյուղ Շաքիում – 222(437), 232(468), 233(469)
 Բարձրաքաչ, վանք Ղազարում – 11, 15-17, 29, 56, 58, 158, 282, 355-360, 362(802), 364, 365, 368, 369, 371, 372(812), 374, 377(818), 378(820), 383, 387-390, 396
 Բարսեղ Ա աղոթարան – 259
 Բալա, գյուղ, որը նվիրվել է Դ. վանքի ս. Լշան եկեղեցուն – 180(335), 202(381)
 Բզավոր, վանք Ղաբք գյուղատեղում (Բզավանք) – 273
 «Բեն», թևավոր խաչ Շամուտ գյուղատեղում – 421(962)
 Բենդիկ, քաղամաս Շամուտում – 262
 Բերդաղ, գյուղ, որը տրվել է Դ. վանքին – 141(255)
 Բերդավան (Ղալաչա), գյուղ, ամրոց Տավուշում – 8, 457, 497
 Բերդիկ, գյուղ Լոռիում – 51(58), 52, 87(146), 89(149), 90, 96(159), 197(369), 242(490), 246(499)
 Բղաթք (Իգահատ-Այգեհատի անվանումներից) – 339
 Բյուզանդիա – 226
 Բոլնիս, քաղաք Վրաստանում – 64, 500
 Բորչալու, գավառ – 8, 12, 15, 16, 425
 Բքնի, գյուղ Կոտայքում – 338
 Բրդածոր, գյուղ Լոռիում – 8, 64(75), 181

Գ

Գագ, գավառ, լեռ Ուտյաց աշխարհում – 9, 177, 208(401), 497
 Գանձակ (Գյանջա) – 9, 330(740), 425
 Գանձասար, վանք Արցախում – 85(144), 86, 359, 458
 Գառգառա ջուր, գետակ – 438
 Գառնի, գյուղ, տաճար – 26, 146, 151(270), 280, 371
 Գարդման, գավառ Ուտյաց աշխարհում – 9, 177, 208(401)
 Գեղատեղ, գյուղատեղ Արորիի շրջակայքում – 272
 Գեղարդ (Գեղարդավանք, Սյրիվանք) – 327, 359, 377
 Գեղարքունիք (գեղամացյոյ, գեղարքունիքցի), գավառ – 295(624)
 Գլածոր, միջնադարյան համալսարան Վայոց ձոր գավառում – 220
 Գյաղուկի ագեղցի, տեղավայր Բերդիկ գյուղատեղում – 243
 Գյառգյառ, գյուղ Լոռիում – 435
 Գյուլագարակ, գյուղ Լոռիում – 432, 435(989)
 Գոգարան, գյուղ Լոռիում – 422, 424

Գողգոթա, սրբազան լեռ Երուսաղեմում – 183, 184, 339, 435
 Գողգոթավանք, եկեղեցի Իգահատ գյուղատեղում – 301, 338, 339, 343, 345-350, 354, 370
 Գոշավանք, վանք Տավուշում – 26, 100, 341
 Գորգ (Գևորգ) Ա մատուռ Կուրթանում – 438(995), 439
 Գրիգորաշեն, գյուղ, որ շինել է Գրիգոր իշխանը և նվիրել Բարձրաքաչի վանքին – 373(813), 374
 Գևորգ Ա, աղոթարան Մխթալայի վանքում – 259
 Գևորգ Ա, եկեղեցի Արջուտ գյուղատեղում – 423
 Գևորգ Ա, եկեղեցի Արորի գյուղում – 276
 Գևորգ Ա, եկեղեցի Շնող գյուղում – 254
 Գևորգ Ա, եկեղեցի Վարդաբլուր տանող ճանապարհին – 432
 Գրիգոր Ա, եկեղեցի Բարձրաքաչի վանքում (Աբանյա-լագործ) – 356, 357, 372, 385(835)
 Գրիգոր Ա, եկեղեցի Գողգոթավանքում – 344
 Գրիգոր Ա, եկեղեցի Ղազարում – 350, 415
 Գրիգոր Ա, եկեղեցի Ա. վանքում – 26, 38(25), 66, 76, 97, 101, 116, 117, 135
 Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի (մատուռ) Դ. վանքում – 123, 165(285), 166, 184(344), 201, 204(389)
 Գուգարք, նահանգ պատմական Հայաստանում – 7-9, 11, 17, 48, 120(227), 265, 272, 315, 337, 344, 349, 350, 356, 359, 372, 383, 423, 424, 440, 447, 454, 457
 Գուրմանալա, գյուղատեղ Արորիի շրջակայքում – 272

Դ

Դարք, գյուղատեղ Արորիի շրջակայքում – 46, 272
 Դարքախել, բլուր Արորիի տարածքում – 273
 Դեբեդ, գետ և գյուղ Լոռիում – 7, 16, 19, 23, 35, 122, 223, 241, 243, 244, 254, 258, 277, 280, 333, 337, 342, 350, 359, 397, 412
 Դեղծուտ (Դեղծուտ), վանք և գյուղ Տավուշում, որն ազատվում է աբգանից (ջրահարկ) – 348, 359, 415(940), 416
 Դիտ, ամրոց Ղազարում – 355
 Դովեղ, գյուղ Տավուշում – 11, 429, 479, 487, 488
 Դորբանտավանք, եկեղեցի Սվերդլով գյուղում – 8, 432, 498
 Դարավանք, վանք Շիրակ գավառում – 226
 Դսեղ (Դրսեղ, Դարսեղ), գյուղ Լոռիում – 8, 11, 12, 17, 55, 56, 59, 83, 100, 200, 315, 341, 343, 347, 348, 350, 355-357, 359, 360, 371, 374, 389, 396, 401(887), 404, 412, 414, 415, 417
 Դրսեվանք, եկեղեցի Կայան բերդում – 126

Ե

Եղեգնուտ, բնակատեղի Լոռիում – 425
 Եղիտակ (Եղիտանք), տե ս Արմանիս
 Եղվարդ, գյուղ, քաղաք Արագածոտնում – 25, 67, 285, 359, 466
 Երզնթալա, գյուղատեղ Արորիի շրջակայքում – 272
 Երզնկա, քաղաք, նահանգ Արևմտյան Հայաստանում – 220
 Երվանդակերտ, բնակավայր պատմական Հայաստանում – 319
 Երրորդություն Ա. խաչքար Գողգոթավանքում – 344
 Երրորդություն Ա. խաչքարերի խումբ Կոդես գյուղում – 443(1008)
 Երուսաղեմ – 16, 86, 88, 183, 237, 317, 321, 339, 374, 473
 Եփեսոս – 103, 212
 Երևան (Յերվան) – 15-17, 203(385), 220, 250(524), 258, 269, 278, 279, 286, 424, 426, 428

Ձ

Չավեն, գավառ Արցախի աշխարհում – 9
 Չառքավանք Ա. խաչքար Հաղթատ գյուղում – 236(478)
 Չարանյատափ, այգի, որ նվիրվել է ս. Սիմոն մատուռին – 238(482)
 Չորավար Ա. եկեղեցի Հաղթատ գյուղում – 124, 236
 Չվալթրեոց – 26, 26

Է

Էքմիածին – 15-17, 24, 222, 248(511), 250(524), 357, 380, 394, 396, 460, 481
 Էրզրում, քաղաք Արևմտյան Հայաստանում – 254

Թ

Թագավորանիստ, բնակատեղի Վանաձորի մերձակայքում – 425
 Թալին – 25
 Թանատ (Թանահատ), վանք Վայոց ձորում – 57
 Թարթառ, գետ Արցախում – 486
 Թեմատույք, վանք Կոտայքում – 57
 Թեոդոսիակոյիս (Կարին), քաղաք Արևմտյան Հայաստանում – 212
 Թիֆլիս, Տփղիս, Տփլիս – 9, 15-17, 26, 37, 120(227), 132, 133, 148(265), 152(271), 171, 187, 191(358), 205(393), 209(402), 211(409), 212, 245, 257, 259, 331, 424, 425, 427(975), 462, 488(1149)
 «Թուփուկ խաչ», տեղավայր Բարինք տանող ճանապարհի եզրին – 396
 Թումանյան, շրջան Հայկ. ԽՍՀ-ում – 7, 13, 16, 23, 64, 456
 Թումանյան, քաղաք Լոռիում – 58, 59, 350, 397, 481
 Թուրքիա – 498

Ի

Իգաղակ (Իգատակ), գյուղ Լոռիում – 289(605), 374, 412, 414, 415
 Իգահատ գյուղատեղև ձոր Լոռիում – 11, 335, 337, 339, 343, 346, 348, 351, 354, 357, 415, 420, 455
 Իշխանի ակն, տեղամաս Անիում – 61(71)
 Իջևան, շրջան և քաղաք Հայկ. ԽՍՀ-ում – 456, 481
 Իրինդ, գյուղ Արագածոտնում – 26

Լ

«Լազի ձոր», տեղավայր Աբրիկ գյուղում – 274
 Լալվար, լեռ Լոռիում – 263, 499
 Լանջ, գյուղ կամ հանդամաս, որտեղից այգի է գնվել ու նվիրվել Ա. վանքի Ա. Սատվածածին եկեղեցուն – 96(159)
 Լեհաստան – 15
 Լեռնապար, գյուղ Լոռիում – 425
 Լեռն, տեղավայր, որտեղի այգու զինին նվիրվել է Ա. վանքին – 93(154)
 Լմն հող (Լմնահող), հրակայուն կավի տեղամաս Կարմիր քար բնակավայրում – 58(65), 59
 Լոռի (Լաուե) – 8-13, 16, 17, 20, 23, 30, 101, 153(272), 172, 202, 221, 257, 258, 273, 279, 281, 356, 425, 432, 449, 451, 454, 481, 482, 489
 Լոռե, բերդաքաղաք – 8, 17, 359
 Լոռի բերդ, գյուղ Լոռիում – 7, 10, 11, 55, 258, 432, 433, 435, 436, 452, 454-456,
 Լորուտ, գյուղ Մարցից ոչ հեռու, որ նվիրվել է Ա. վանքին – 55(62)
 Լուսի Ա. լեռ – 250

Խ

Խաբրավանք (Խաղաղառ վանք), վանք Արցախում – 172
 Խաչքարալու, տեղավայր Լեռնուց գյուղի մոտ – 252
 Խաչածոր, տեղավայր Լեռնուց գյուղի մոտ – 252
 Խաչեն, գավառ Արցախում – 10, 114(214), 122, 145, 155, 165(285), 172, 177, 208(401), 247, 486
 Խառ – 9
 Խոճկոնք, վանք Դիրակում – 26, 67, 113, 441
 Խոնձորուտ, բնակատեղի Լոռիում – 425
 Խոշոտնի (Խոժոտնի), գյուղ Խայ-վրացական սահմանի մոտ – 64(75), 307(658)
 Խոշավանք, տե ս. Հոռոմոսի վանք
 Խոսրովի արգելուց – 394
 Խոր Հայոց, Կուզարք նահանգի անվանումներից – 8, 23
 Խոր Վիրապ, վանք-ամրոց Արարատում – 152, 184, 207(398)
 Խորակերտ, վանք, ավան Լոռիում – 11, 263, 264(551), 266(553), 267, 269, 271, 359, 431, 499
 Խորանաշատ, վանք Տավուշում – 71, 263, 359
 Խորասան – 10
 Խրամ – 355, 363(803), 364
 Խրատացո (Խրամացո, Խրամատույց)-հավանաբար տեղանք, ձոր – 206(394)
 Խրբեք, վանք Աշոցքում – 498
 Խուճապ, վանք Լոռիում – 234, 499

Ծ

Ծաթեր (Ծաղեր), գյուղ Լոռիում – 60(69), 61, 333, 347
 Ծակ խաչ, մահարձան Աշտարակի պատմական գերեզմանոցում – 180, 348
 Ծաղկաշատ, գյուղ Լոռիում – 251
 Ծաղկավանք, տե ս. Ծիրանավոր
 Ծաղկոց, գավառ – 120(227)
 Ծաղկոտ, գյուղ – 363(803), 364, 369(810)
 Ծենուկ, գյուղ, որ նվիրվել է Հոռոմայրի Ա. Նշան եկեղեցուն – 298(630)
 Ծիրանավոր (Ծաղկավանք), եկեղեցի Դժուռում – 278
 Ծմբո (Ծումբ), գյուղ Տուրուբերան նահանգի Արշարունիք գավառում – 436
 Ծոք, գյուղատեղ Լոռիում, Լալվար լեռան ստորոտում – 218(423)
 Ծովատղացն հողը, նկատի է առնված Տգրկածովի մոտի հողը – 404(897), 408(910)
 Ծործոր, գյուղ և վանք (Ս. Ծաղեի) Վասպուրականի Արտազ գավառում – 220
 Ծաղերեկո հողը, քույրը տվել է Զառասնից մանկաճց վանքին եղբոր հոգու փրկության համար – 406(901)

Կ

Կաթողիկե, եկեղեցի Գողգոթավանքում – 339
 Կաթողիկե, փոքր գավիթ Հ. վանքում – 189(353)
 Կաթողիկե Ա. եկեղեցի, Հ. վանքում, տե ս. Նշան
 Կաթողիկե Ա. Մարիամաշեն եկեղեցի Զոբայրավանքում – 351, 352(793), 353(794), 354(795), (796)
 Կալեր, գյուղատեղ Աբրիկի շրջակայքում – 272
 Կալինին, շրջան Հայկ. ԽՍՀ-ում – 498
 Կամրջածոր, վանք Արևմտյան Հայաստանում – 226
 Կայան, բերդ Լոռիում – 11, 15, 121, 126, 156, 172, 175, 239, 240, 250, 257, 258
 Կայեն, Կողբուփոր գավառի անվանումը արաբական տիրապետության շրջանում – 37, 120(227), 246, 462, 486
 Կայեն ձոր – 15
 Կայծոռ, ամրոց Շնող գյուղում – 10, 15, 254, 257, 258
 Կանգարք, գավառ Գուզարք նահանգում – 457

Կասախից ծով – 117

Կարապետ Ա. Եկեղեցի Դովհաննափանքում – 358

Կարապետ Ա. Եկեղեցի Սանահին գյուղում – 27

Կարին (Թեոդոսիպոլիս) քաղաք Արևմտյան
Հայաստանում – 37, 212, 428(976)

Կարծախ, գյուղատեղ – 255

Կարմիր Աղեկ, գյուղ Լոռիում – 19, 337

«Կարմիր վանք», Եկեղեցի Արդվի գյուղում – 321

Կարմիր վանք, Եկեղեցի Լեքան գյուղում – 449

Կարմիր Վարդան, կոթող Շնող գյուղում – 254

Կարմիր քար, գյուղ, որ նվիրվել է Բարձրաքաչի Ա.

Ստովածածին Եկեղեցուն – 58(65), 59,
368(808), 368

Կենդանարար, աղբյուր Օծուն գյուղում – 298

Կեչառիս, վանք Կոտայքում – 57, 88

Կեչենուտ, այգի, որը նվիրվել է Հ. վանքին – 218(423)

Կզածոր, գյուղ, որտեղից այգի է նվիրվել Հ. վանքին –
195(363)

Կիրակի (Սարգիս) Ա մատուռ Այգեհատ գյուղում – 338

Կիրակի Ա. խաչքար Հաղբատ գյուղում – 237

Կիրակի Ա. Եկեղեցի Կոթի գյուղում – 489

Կիրակի Ա. մատուռ Օծուն գյուղում – 278

Կիստոն գետակ – 251

Կիրովական (Վանածոր) – 7, 292, 411, 425, 427, 430

Կկուաշեն, գյուղ, որ նվիրվել է Ա. վանքին – 58(65)

Կոթի, գյուղ Տավուշում – 17, 457, 489, 493(1159), 494

Կոհանքեն, տեղավայր, որ տրվել է Ա. վանքին – 42(34)

Կողբ (Կողբցի) գյուղ Տավուշում (Կողբաքար) – 8, 9,
13, 16, 34, 53, 95(158), 205(393), 457, 481, 483,
486, 487

Կողբափոր, գավառ Գուգարք նահանգում – 7, 457,
462, 481

Կողես, գյուղ Լոռիում – 8, 64(75), 344, 443

Կոշածոր – 64(75), 114(214)

Կոտայք, գավառ պատմական Հայաստանում – 355

Կ. Պոլիս (Կոստանդնուպոլիս) – 103, 152, 321

Կունեն, գյուղատեղ Տավուշում – 269

Կուրթան, գյուղ Լոռիում – 8, 11, 278, 432, 436, 442,
443

Հագվի, գյուղ Լոռիում – 277

Հաթերք, գավառ Արցախում – 482, 486

Հալալաշեն, գյուղ պատմական Աշոցք գավառում –
39(26), 153(272)

Հակոբ Ա. մատուռ (Ծղղկավանք) Սղարք գյուղում –
330

Հակոբ Ա. Եկեղեցի Սանահին գյուղում – 65

Հաղբ, գյուղ Լոռիում, որ նվիրվել է Հ. վանքին –
153(272)

Հաղբատ, գյուղ Լոռիում – 236, 242, 244, 245, 258, 387

Հաղբատ (Հաղբատավանք) – 11, 13, 14, 16, 21-23,
30(9), 46(45), 47, 48, 59, 110, 111(202), 121,
122, 124-126, 128(233), 129(234), 130(235),
131, 133(238), 134, 135(243), 136(244), (245),
137, 138, 141(255), 144, 145(261), 148(266),
150, 151(269), 153(272), 156, 158(276), 160,
163(282), (283), 164(284), 165(285), 166, 172,
176, 177, 178(331), 180, 184, 185(346),
186(348), (349), 187, 188(352), 191(358), (359),
195(363), 196(367), (368), 200(379), 203, 207,
208(401), 209(402), 210, 211(409), 215,
217(421), 218, 219(425), 220, 223, 227, 230,
234, 239(485), 240, 242, 247, 248, 249(514),
251, 252(528), 253(529), 254, 260, 261, 263,
264, 332, 339, 341, 359, 360, 376(817),
401(887), 417, 421(962), 431, 458, 482, 500

Համգալիման, տե ս Ֆիդլետով

Հայաստան – 4, 7, 9-13, 17, 23, 26, 57, 106, 113, 122,
126, 186, 190, 210, 226, 228, 240, 257, 263,
265, 269, 274, 277-279, 281, 282, 288, 317,
371, 379, 415, 424, 425, 429, 431, 450, 481,
488, 489, 499

Հայկական լեռնաշխարհ – 7, 19, 22

Հայրավանք, վանք Գեղարքունիքում – 57, 166, 458

Հադին, գյուղ և համանուն վանք Շիրակ գավառում –
122, 166, 343, 359

Հավուց թառ, վանք պատմական Մազազ գավառում –
18, 183, 374

Հարություն, Ա. մատուռ Բարձրաքաչ վանքում (Ագոստոս
տապան) – 111, 356, 359, 389(846)

Հարություն Ա. միանավ սրահ Ա. վանքում – 27

«Հացուտ», գյուղատեղ – 421(961)

Հին Կոթի, գյուղատեղ – 493, 494

Հին Ջուղա, քաղաք Արաքս գետի ափին – 220

Հնեվանք, վանք և ձոր Լոռիում – 11, 13, 438, 440

Հոբարժի, գյուղ Լոռիում – 8

Հոդահատ, տեղավայր – 259, 261(548)

Հոդոցիմ, հին բնակավայր Սղարք գյուղում – 330

Հոռոմայր, գյուղատեղ Օծուն գյուղի շրջակայքում –
281, 351

Հոռոմայր, վանք Լոռիում, Օծուն գյուղի մոտ – 9, 11, 17,
245, 268(559), 280-283, 298, 310, 317, 319,
335, 360, 365, 431

Հոռոմոս (Խոշավանք), վանք Շիրակում – 9, 83, 499

Հովհաննափանք, վանք պատմական Արագածոտն
գավառում – 62, 63, 159, 358, 443

Հովհաննես Ա. Եկեղեցի Գյառգյառ գյուղում – 435, 500

Հովփսիմեն Ա. Եկեղեցի էջմիածնում – 466

«Հոնուտի խաչ», խաչքար Մարցում – 419(953)

Հոռն (Հոռոն) – 7, 22, 226

Հրազդան, գետ – 57

Չաղիծոր (նույն Թումանյան քաղաքն է) – 11, 59, 397
Չեռնատուն, տեղավայր, որտեղից «դրամագին այգի» է
տրվել Ա. վանքի գրատանը – 94(155)

Չորագեղ (ծորագեղի), հին Երևանի թաղամաս – 220

Չորագետ – 7, 8, 10, 11, 65, 448, 449, 451, 457

Չորափոր, գավառ պատմական Հայաստանում – 7

Ղազախի հովիտ – 489, 497(1179)

Ղամիշկուտի հող, հողամաս, որ գնվել ու տրվել է
Քառասնից Մանկանց վանքին – 411(924)

Ղանիչաքար, բերդ Բերդավանում – 10, 497

Ղարաքիլիսա (Կիրովական, Վանածոր) – 7, 292, 411,
425, 427(975), 430,

Ղարս (ղարսեցի) – 428(976)

Ղոբն, տեղավայր, որ տրվել է Քառասնից Մանկանց
վանքին – 399(882)

«Ճգնավոր», մատուռ և հանդամաս Մարցում

(«Ճգնավորի խաչ», «Ճգնավորի թալա») – 336,
392, 412, 415, 416, 421

Ճոճկան, գետակ և գյուղ Լոռիում – 19, 255, 257, 424
Ճորոխ, գետ – 281

Ս

Մազազ, գավառ Սյրարատ նահանգում – 370, 428

Մածնաբերդ – 171

Մակարավանք, վանք Տավուշում – 46, 110, 359

Մահկանաբերդ, Կողբուփոր գավառի հյուսիսարևելյան
մասի անվանումը – 37, 156, 175, 176, 264, 462,
469, 486

Սամիտուտ, գյուղ (Արուսեակամուրում, որը նվիրվել է Դ. Վանքին – 64(75), 162(281), 162, 240(490)
 Մանազկերտ – 266
 Մանրաշ, գյուղ, որ նվիրվել է Ս. վանքին – 37(24)
 Մանից գոծ (Մաղան, Ալահվերդի), նախկինում նման անուններով է կոչվել Ալավերդի քաղաքը – 10
 Մանստե, վանք Լոռիում, Շնողից 3 կմ հարավ – 254
 Մասնետ, շրջան Վրաստանում – 499
 Մարգուհովտ, գյուղ և դամբարանադաշտ Լոռիում – 425
 Մարմաշեն, վանք Երևանում – 26, 26
 Մարմնախ մատուռ – 310
 Մարզ, գյուղ և գետակ Լոռիում – 8, 11, 19, 55, 202, 355, 374, 392, 394, 306, 413, 415, 419, 420
 Մեծավան, գյուղ և եկեղեցի (Մեծավանք) Աշոցքում – 8, 431, 498, 499
 Մեծ Դայք – 7, 498
 Մեղրաձոր, գյուղ Կոտայքում – 57
 Մեյրաման, տեղացի հույները այսպես են կոչել է Ախթալայի գլխավոր եկեղեցին – 258
 «Միջի գոմեր», տեղավայր Դենվանի ձորում – 438
 Միքին Արենք – 172
 Միսխանա, գետ Լոռիում, ներկայումս Ուռուտ – 451
 Մղարք, գյուղ Լոռիում – 8, 64(75), 102(177), 103, 314
 Մշկավանք (Մշակավանք), վանք Տավուշում – 11, 18, 429, 457, 458, 462, 463(1070), 465(1077), 471
 Սորաշեն, տեղավայր, որտեղից քրանք է քերվել (հավանաբար Սորուկներից) – 296(825)
 «Սուր մատուռ», կիսաժայռափոր շինություն Կուրքանում – 441
 Սուշ, քաղաք Արևմտյան Դայաստանում – 442(1008)

3

Յակոբ Ա. խաչքար «Թուփուկ խաչ» վայրում – 398(876)
 Յակոբաբայ (տեղավայր) – 376(816)
 Յաղղան, գյուղ Լոռիում – 7, 8, 11, 446
 Յոհանես Ա. խաչքար Դ. վանքի գերեզմանոցում – 232(466)

Լ

Լահատակ, վանք ճոճկան գետի աջ ափին – 255, 256, 272
 Լեղուց (Լեղոց), գյուղ Լոռիում, Մխթալայից հարավ-արևմուտք – 242, 245, 251
 Լիզ, գավառ պատմական Դայաստանում – 120(227), 428
 Լիկիա – 103, 356
 Լշան Ա. եկեղեցի Երզնկայում – 220
 Լշան Ա. եկեղեցիներ Ծաթեր գյուղի գերեզմանոցում – 333
 Լշան Ա. Ծիրանավոր եկեղեցի Դոռոմայրում – 319(893), 320(695)
 Լշան Ա. եկեղեցի Դ. վանքում – 15, 17, 110, 122, 123, 125, 127-130, 131(236), 132(237), 133(239), 135(243), 138(248), 140(254), 141, 142(258), 143, 144(259), 145(260), 147(263), (264), 148(265), (266), 149(267), 150(268), 151(270), 152(271), 153(272), 155(273), 157(274), 158(276), 160(279), 161(280), 162(281), 163(283), 165(285), 166, 171, 176, 178(332), 179(333), 180(335), 181(336), 184(344), 185(346), 187(351), 188(352), 190(356), 191(358), 192(360), 193(361), 194(362), 195(363), 199(378), 200(379), 202(381), 206(394), 207(398), 208(401), 209, 210(405), 211(406), (409), 212(410), (411), 213(413), 214(415), (416), 216(419), 218(423), 227(447),

235, 236(479), 239(485), 240, 244(494), 246(496), 247, 249(526), 339

Լշան Ա. տնոց Դադրաստայ, նախկինում այսպես է կոչվել Կալան քերդը – 240
 Լշան Ա. Դոռոմայրի – 281-283, 298(630), 299(632), (635), 300(641), 303(647), (648), 304(649), (650), 305(652), 306(654), (655), (656), 307(657), (660), 308(661), (663), 309(665), (666), 310(670), (671), 311(672), (673), 312(674), (675), (676), 313(677), (678), (680), 314(681), 315(682), (683), 316(684), (685), 317(686), 318(688), 335(748)
 Լշան Ա. մատուռ, Ստեփանավանից 2 կմ արևմուտք – 434(986)
 Լոյենքերյան, քաղաք Տավուշում – 4, 5, 7, 13, 457
 Լոր Վարազավանք, վանք Տավուշում – 154, 359, 429, 458, 479
 Լորավանք, վանք Վայոց ձորում – 57, 154, 259, 359

Ը

Շաղատ, գյուղաքաղաք Սյունիքում – 432
 Շամուղ, քաղաք Լոռիում – 7, 237, 282
 Շամշուղե (Մամշուղե), ամրոց, բերդաքաղաք պատմական Տաշիր գավառում – 9, 131
 Շամուտ, գյուղատեղ – 421
 Շամքոր (շամքոտեցի), քաղաք Արցախ աշխարհում – 426(972)
 Շանշիղուլա, ամրոց Սամցեվրից գյուղի շրջակայքում – 500
 «Շավուղ», բլուր – 431
 Շատախաչեր (քնակավայր, քե հողամաս) – 185
 Շատարեւանք, համդամաս Ծաթեր գյուղում, որ տրվել է Ս. վանքին – 60(69)
 Շաքի, երկրամաս – 222(437)
 Շենգավիթ, գյուղ, որտեղի այգին նվիրել է Ս. վանքին – 63(73)
 Շիրակ, գավառ պատմական Դայաստանում – 56, 110, 120(227), 156, 295, 422
 Շիրակամուտ, գյուղ Լոռիում – 422
 Շիմուրաղ, վանք Տավուշում – 458
 Շնող (շինոցեցի), գյուղ Լոռիում – 7, 15, 19, 168, 223(441), 247(510), 254, 258
 Շուլավեր, գյուղ Վրաստանում – 500
 Շուշի – 220
 Շիրթնավանք (Չիրթնավանք), վանք ճոճկան գյուղից 4 կմ արևմուտք – 255

Ո

Ողջաբերդ, գյուղ – 369(810), 370
 Ոսկեհատ, գյուղ Սրագածոտնում – 63
 Ոսկեպար, գյուղ Տավուշում – 8
 Ոտնիխաչ, մատուռ – 121
 Որնակ, գյուղ Լոռիում – 39(26), 121, 126, 200

Չ

Չաթին, սար Լոռիում – 23
 Չախկալաբերդ, ամրոց Ձիլիզա գյուղում – 10, 11, 263, 271
 Չախմախ, գյուղ Աշոցքում – 498
 Չանախչի, գյուղ – 263, 271
 Չարդախու, գյուղատեղ Աբրիի շրջակայքում – 272
 «Չիթախան», վանք Քոբայրում – 351
 Չիչխանավանք, եկեղեցի Շիրակամուտ գյուղի մոտ – 422
 Չիչմանիս, եկեղեցի Ստեփանավանում – 432, 433
 Չլղուր (Չլղր), գավառ Կարսի նահանգում – 104(183)
 Չկալով, գյուղ Լոռիում – 421

«Չոր առուններ», գյուղ, որ մասամբ տրվել է
Բարձրաքաջի Ս. Աստվածածին եկեղեցուն –
368(809)

Պարսկաստան – 7

Պենդաշեն, ավան Հիրակում – 110

Պլլըղ (Պալըղ) գետակ – 438, 440

Պղնձահանք, նախկին Սխրալան, Սխրալայի վանքը
Շամլուղի պղնձահանքերը – 237, 257, 258,
259, 261(548)

Պրիվոլոյն, մալականաբնակ գյուղ Լոռիում – 499

Ջ

Ջալալօղլի, նախկին Ստեփանավանը – 433, 434

Ջաջուռ, գյուղ Հիրակում – 104(183)

Ջալախետ (Ջավախք) – 104(183)

Ջգրաշեն, վանք-եկեղեցի Վարդաբլուրում – 432, 435

Ջիգրաշեն, այսպես է կոչվում Զ. վանքի Ս.
Աստվածածին եկեղեցին – 229, 247

Ջիլիգա, գյուղ Լոռիում – 263, 271

Ջղալածոր, գյուղատեղ Լոռիում – 237

Ջոջկանց, գյուղ, որ տրվել է Զ. վանքին – 140(254), 141

Ջուխտագեղցի (գույգ եկեղեցի), հուշարձանախումբ
Տավուշում – 485, 486

Ջուղա – 220, 297

Ս

Սաղմոսավանք, վանք Արագածոտն գավառում – 62,
63, 159, 195

Սաղունձոր (Սևորդյաց ձոր), գյուղատեղի Ս. վանքից
արևմուտք – 117, 118

Սամցեվրիս (Սամձեր), փոքրիկ գյուղ Վրաստանում,
հայաստանամերձ անտառի փեշին – 63(74),
64(75), 500, 501

Սանահին, վանք Լոռիում – 7, 9-14, 16, 17, 19-27,
28(4), 37(24), 50(57), 58(65), 60(69), 65(77),
76(127), 83(140), (141), 88(147), 92(153),
95(158), 99(167), 100, 101, 104(183), 107(193),
108-110, 112, 113, 116(218), 118(223), 119,
120(227), 121, 122, 124, 125, 130(235), 131,
135-137, 157(274), 169, 172, 177, 190(356),
226, 231, 236, 240, 254, 273(574), 325,
332(745), 333, 341, 343, 355, 378(820), 387,
427, 431, 440, 448, 500

Սանկտ Պետերբուրգ – 13

Սարգիս Ս. խաչքար (նաև մատուռ) Արևածագ գյուղում
– 336

Սարգիս Ս. խաչքար Աբորի գյուղի չրջակայքում –
273(574)

Սարգիս Ս. եկեղեցի Գագա գավառում – 10

Սարգիս Ս, վանք Ղովեղ գյուղում – 488(1149), 489

Սարգիս Ս. եկեղեցի Խճկոնքում – 67

Սարգիս Ս. եկեղեցի Կոթի գյուղում – 457, 487, 489,
497(1179)

Սարգիս Ս. խաչքար Սղաթք գյուղում – 331(742)

Սարգիս Ս. եկեղեցի Շնող գյուղում – 254

Սարգիս Ս. մատուռ Սանահին գյուղում – 27

Սարգիս Ս. մատուռ Սվերդլով գյուղում – 451

Սարգիս Ս. եկեղեցի Ստեփանավանում – 433

Սարգիս Ս. ուխտատեղի Վարդաբլուրում – 436

Սարգիս Ս. մատուռ Քարինք գյուղում – 412(928)

«Սարգսի» եկեղեցի Դոռոմայրի վանքում – 302-309

Սարեկան, հավանաբար Բարձրաքաջի վիճազրերում
հիշատակված Ագարակն է – 390(851)

«Սարի գեղատեղ», գյուղատեղ Աբորի գյուղի
չրջակայքում – 272

Սեղիկ, գետակ Դաղբատ գյուղի մոտ – 236

Սիոն Ս. մատուռ-եկեղեցի Ագարակ գյուղում – 448

Սիոն Ս. մատուռ Դաղբատ գյուղում – 124, 237(480),
238(482), 239, 248

Սիսիական – 424

«Սիրուն խաչ» (նաև «Տերունական»), խաչքար
Դսեղում – 348, 357, 359, 360, 395(874), 396

Սյունիք – 19, 60, 190

Սոդք – 172, 269

Սալիտակ, քաղաք Լոռիում – 7, 13, 423, 424

Սպլենձահան, տեղ Պղնձահանք

Սվերդլով, գյուղ Լոռիում – 432, 450

Ստեփանավան, քաղաք Լոռիում – 7, 13, 64, 109, 258,
432-434, 436, 446

Սրբանես, վանք Սրգվի գյուղում – 321-323, 330

«Սրիգեղ», գյուղատեղի Ղովեղից 6կմ հյուսիս-արևելք –
488

Սևորդյաց աշխարհ, Կայեն գավառի երկրորդ
անվանումը – 8, 117, 118, 124

Սև բերդ, տեղ Դախկալաբերդ

Վ

Վահագնի, գյուղ Լոռիում – 425

Վահակնձոր, Ագարակ գյուղի Չորագետի ափն է,
որտեղից երկակն ջրաղաց է տրվել Սանահինի
Ս. Աստվածածնին – 64(75), 65

Վահանավանք, վանք Կապան քաղաքի մոտ – 46

Վաղարշապատ – 9, 15, 125, 321

Վան, քաղաք Արևմտյան Հայաստանում – 442(1006)

Վանաձոր – 7, 292, 411, 425, 427, 430

Վաշխաց (Վաշխ), գյուղ Աշոցքում, որ նվիրվել է Զ
վանքին – 153(272), 155

Վարագա խաչ, վանք Արևմտյան Հայաստանում –
133(238)

Վարաժնունիք, գավառ պատմական Հայաստանում –
110, 428

Վարդաբլուր, գյուղ և ամրոց Լոռիում – 10, 171, 355,
432, 436, 438, 443

«Վարդագեղ», գյուղատեղի Կողբում – 486

Վեդի, գետ – 357, 370

Վենետիկ – 9, 15, 156, 489

«Վերին Վելադ», վանք Ջիլիգայում – 271

Վերին Տաշիր, գավառակ – 7

Վիեննա – 13, 17, 20

Վիրք (Վրաստան) – 7, 120(227), 498, 499

Տ

Տաթև, վանք և համանուն գյուղ Սյունիքում – 424

Տալաեք, տեղավայր, որի այգին տրվել է Ս.
Ա. Աստվածածնին – 64(75), 65

Տախտ, տեղավայր Դեբեդի աջափնյա լանջին – 359

Տայոց տուն, այսպես է կոչվել Գուգարք նահանգը – 8

Տայք, նահանգ պատմական Հայաստանում – 7, 8,
37(24), 156, 355, 360

Տանձեկ (Տանձեք), գյուղ Էրզրումի նահանգի Երզնկայի
գավառում – 142(257)

Տաշիր, գավառ պատմական Հայաստանում – 7, 8, 10,
11, 13, 119(225), 120(227), 277, 344, 356, 425,
432, 457, 498

Տաշտածոր, տեղավայր – 252

Տարսոն, գավառ Կիլիկիայում – 163(283)

Տավուշ, գավառ պատմական Հայաստանում – 4, 5, 13,
17, 107(193), 171, 177, 208(401), 481

Տեղեր (Ղեղեր), վանք Աշտարակի Տեղեր գյուղում – 62,
159

Տերունական Ս խաչքար Գողգոթավանքում – 354

Տերունական Ս. խաչքար, տեղ «Սիրուն խաչ»

Տերունական Ս. խաչքար Դոռոմայրում –
300(639), (641), 302

Տերունական, ընդ Ուտիք աշխարհում – 177, 208(401)
 Տղմաձուլ, լիճ, ամբողջ Կոնդի մոտ – 355, 404
 Տիկնարար, այգի Բերդիկ գյուղում, որ տրվել է Ա.
 Ս. Աստվածածին – 51(58), 52
 Տիրամոր տաճար, այսպես է կոչվել Դ. վանքի Կուսանց
 անապատ եկեղեցին – 233(471), 234
 «Տոնական», գյուղ, որ նվիրվել է Բարձրաբաշի Ա.
 Աստվածածին – 367(808), 368
 «Տորմակաղուտ» տեղավայր և եկեղեցի Կարդաբլուր
 գյուղի մոտ – 8, 278, 435
 Տվարազեղցի, բնակավայր և եկեղեցի Կողբից 3 կմ
 հարավ-արևմուտք – 481, 482, 483

Յ

Յաղաց բար, վանք Կայոց ձորում – 359
 Յղնա, գյուղ Նախիջևանում – 288

Ու

Ուխտիք, քաղաք և գավառ Տայքում – 156
 Ուտուտ, բնակավայր – 450
 Ուտիք, նահանգ պատմական Հայաստանում – /
 Ուրդաձոր, վայր, հավանաբար, Գուգարքում –
 180(335), 202(381)
 Ուրծ, գավառ Այրարատ նահանգում – 355, 370

Փ

Փամբակ, գետ և գավառակ Լոռիում – 7, 8, 12, 423, 425
 «Փայտաշեն», բնակավայր, որն իր որոշակի
 սահմաններով տրվել է Բարձրաբաշի վանքին –
 372(812), 373(813), 374
 Փառիսոս, գավառ – 9
 Փառնակ, բնակատեղի Լոռիում – 425
 Փոքր Սասիս, լեռ Արևմտյան Հայաստանում – 220
 Փուլք, գյուղ, որ նվիրվել է Ա. վանքին – 56(63),
 136(245), 137

Ք

Քանաքեռ – 79
 Քաջբերդիք, գավառ պատմական Հայաստանում –
 288
 Քառասունյց մանկանց, վանք Լոռիում – 82, 355, 357,
 359, 360, 399(882), 400(884), (885), 401(886),
 403(892), (893), 404(896), (897), 406(903),
 407(906), 408(909), 409(915), 411(924), (925),
 411
 Քարայտակ (քարատակ), տեղավայր, որտեղից այգի է
 տրվել Ա. վանքի Ա. Աստվածածին եկեղեցուն –
 54(75)
 Քարինք, գյուղ Լոռիում – 201(380), 202, 318(688), 398,
 412
 Քորայր, վանք Լոռիում – 8, 11, 13, 161, 169, 220(427),
 221, 229(453), 230, 339, 343, 351, 352, 355,
 431
 «Քոսի ճոքեր», բնակատեղի Լոռիում – 425
 Քուռ, գետ – 489
 Քուստր, գավառ – 9

Օ

Օծուն, գյուղ, կոթող, տաճար (հաջգունդ, Ա. Նշան, Ա.
 Ենողորոս) Լոռիում – 7, 8, 13, 16, 17, 22, 27,
 55, 245, 277-280, 283-286, 289(607), 291(612),
 292(613), 293, 294, 295(624), 298(629),
 304(649), 305, 320, 321, 330, 337, 351, 353,
 431
 Օրան, գյուղատեղ, Լոռի Բերդի մերձակայքում – 454

Ֆ

Ֆիդլետովո, գյուղ Լոռիում – 431